

ljajo službena leta, prav povoljna kvalifikacija in izkušnja z odliko pri našem deželnem šolskem svetu!

Drugega komentara ne pišem, čeravno sem slišal, kako so deževale neke razglednice s prav čudno vsebino. Saj je že to dovolj kričeča ilustracija, kake razmere vladajo v Istri!

## Razstava učil v Ljubljani.

(Dalje.)

### II. Verouk.

Verouk je po naših šolah še precej zanemarjen predmet, ker se ga morajo otroci le preveč učiti na pamet, ne da bi dotično snov razumeli. Glavna krivda temu je ta, ker veroučitelji nimajo na razpolago vselej potrebnih učil. Res je, da ni vselej denarja za učila, a veroučitelj, ki je navdušen za svoj predmet in ima tudi učiteljski poklic, ga že kje dobi, saj je v vsakem kraju nekaj šolskih prijateljev, kateri radi žrtvujejo par kron v šolske namene, če vidijo, da je to v korist njih otrokom. Poleg tega pride pa marsikdo tudi v zadrego, ker ne ve, katera in kakršna učila bi bilo treba nabaviti. Temu vzroku priti v okom, je imela namen razstava učil v Ljubljani, ki je bila v oddelku za veronauk prav bogato založena z najpotrebnejšimi, pa tudi z najmodernejšimi učili, ki jih potrebuje veroučitelj pri razlaganju veronauka. Ta del razstave so prav spretno in okusno uredili mestni veroučitelji A. Čadež, J. Mlakar in Al. Stroj ter izdali tudi popolen zapisnik vseh razstavljenih predmetov, ki ga jim je pomagal sestavljati tudi profesor A. Kržič.

V razstavi se je videlo, koliko učil je potreba pri razlaganju veronauka in kako malo teh učil je dobiti po naših šolah. Tu si videl razstavljene raznovrstne stenske zemljevide in krajevne slike, biblične slike, slike iz cerkvene zgodovine in iz liturgike. Poleg tega so bile razstavljene tudi knjige za katehetsko izobrazbo, metodične knjige za veronauk, pomožne knjige za biblične kateheze, pomožne knjige za razlago katekizma, pomožne knjige za cerkveno zgodovino, pomožne knjige za liturgiko zbirke zgledov uporabnih za katehezo, pomožne knjige ob pripravi za sv. zakramente in razne druge pomožne knjige.

Kakor rečeno, je bil ta del razstave jako zanimiv in ga je ogledalo prav veliko duhovnikov; zato upajmo, da bo obrodil tudi dober sad.

### III. Računstvo in geometrijsko oblikoslovje.

1. razred. Rusko računalno. 30 kock; 10 belih in 20 črnih. 10 enako dolgih in debelih šibic. Šibičnjak. Slike števil in številčk na tablicah iz lepenke. Kozarec. Skledica. Lonček. Lešniki. Vinar. Bron. Zvon. Desetica. Nikelj. Cesarjeva fotografiska slika. Slika dvoglavca orla. Meter (lesen, platnen in papirnat, vsi razdeljeni na  $dm$ .) Traki različne dolžine in barve. Šibice, dolge 1  $dm$  do 5  $dm$ . Dva papirnata metrska traka. Dva metra dolga palica, razdeljena na  $dm$ . Liter,  $dl$  za suho blago in tekočine. Litrska in dvolitrska steklenica. Uteži. Kilogram. Tehnica. Različni predmeti za tehtanje.

2. razred. Rusko računalno. Stotna razpredelnica. Meter,  $dm$ ,  $cm$ . Dva papirnata metrska traka. Dva metra dolga palica, razdeljena na  $dm$  in  $cm$ . Hektoliter,  $l$ ,  $dl$ ,  $cl$  za suho blago in tekočine. 1  $q$ ;  $kg$ ;  $dkg$ ;  $g$ . Tehnica. Različni pred-

meti za tehtanje. Vinar; dvovinar; desetvinarski in dvajsetvinarski novci; krona; goldinar; kronski petak; zlati desetak; zlati dvajsetak. Ura.

3. razred. Tisočna razpredelnica. Trgovska tehnica.  $kg$ ;  $dkg$ ;  $g$ . Hektoliter;  $l$ ;  $dl$ ;  $cl$ . Ura. Stenski koledar. Papir; lega; pola.

4. razred. Milimeter. Kvadratni meter, razdeljen na  $dm^2$  (z metrsko palico se omeri  $100 m^2 = 1 ar.$ ) Decigram. Cenovnik.

5. razred. Več metrskih palic za poočitovanje ulomkov. Cenovnik. Iz lepenke izrezana kvadrata, eden razdeljen na manjše kvadrate. Kvadratni meter, razdeljen na  $dm^2$  in  $cm^2$ . Dva pravokotnika iz lesa, eden razdeljen na kvadrate, drugi po diagonali na dva dela.

6. razred. Metrski trak in palice za poočitovanje ulomkov. Hektoliter;  $l$ ;  $\frac{1}{2} l$ ;  $\frac{1}{4} l$ ;  $\frac{1}{8} l$ ;  $dl$ ;  $cl$ . Kilogram;  $\frac{1}{2} kg$ ;  $\frac{1}{4} kg$ ;  $dkg$ ;  $cg$ ;  $g$ . Tehnica. Kvadratni meter. Kubični meter;  $dm^3$ , razstavljen na  $cm^3$ . Ura. Skladni koledar. Cenovnik. Vozni red. Kocka. Pokončna 6-stranična prizma. Tetraeder-kvadrat, čigar stranica je razdeljena v 3 dele, ki dele lik v 9 manjših kvadratov za poočitovanje ploščine. Vrvica za poočitovanje obsega. Pravokotnik:  $a = 3$ ;  $b = 2$ . Romb. Romboid. Trapec: 1 cel, 1 razstavljen na trikotnike. Enakostranični, enakokraki, raznostranični, ostrokotni, pravokotni, topokotni trikotniki. Trikotnik, ki se da razstaviti na pravokotnik s polovico trikotnikove višine. Pravilni peterokotniki, s šesterokotniki in osmerokotniki. Transponter. Šestilo.

7. razred. Razni krogi z vrvco za poočitovanje Ludolfovega šestila.

8. razred. Manjše kocke za poočitovanje telesnine. Razne pokončne in poševne prizme. Cilinder. Cev. Piramida. Prizma, razstavljen na tri piramide. Okrajšana piramida. Stožec. Okrajšani stožec. Krogla. Vozni red.

Zasluge za ta del razstave imajo gđ. K. Golf ter gg. A. Likozar in T. Valenta. Oziralo se je prvo na učila, ki se rabijo pri Črničevi računici in potem pa na učni načrt; zato je bil ta del razstave poučen tudi za učiteljstvo z dežele in zaradi tega smo navedli tudi vsa razstavljenaa učila.

(Dalje prih.)

## Priznanja in zaupnice.

### III.

Iz gotovega vira smo doznali, da je deželni šolski svet odredil disciplinarno preiskavo zoper delegate zadnje deželne učiteljske skupščine.

Torej stanovske sestre in stanovski bratje, ki so se za nas eksponirali, ki so glasno in jasno dali duška onim čutilom, ki že nekaj let sem prepajajo srca vseh zavednih članov našega stanu; oni naši legitimni zastopniki, ki so v prav primerni obliki v znani resoluciji za toliko časa odpovedali zakonu pokorščino, dokler ni uslišan glas obupavajočega, v tolmunu skrajne bede potapljaajočega se učiteljstva — oni naši zastopniki naj bodo za ta neustrašeni in možati nastop kaznovani?

Smemo to molče dovoliti? Kdo izmed nas more to ravnodušno prenesti?

Če je kdaj bila, potrebna in umestna je sedaj — s stanovskega kakor tudi s človeškega stališča — solidarnost celokupnega kranjskega učiteljstva.